

Handleiding bij onderzoek video's

Universiteit Utrecht heeft in samenwerking met Gemeente Utrecht en ROC Midden Nederland [drie korte video's](#) gemaakt voor mbo-studenten over het doen van onderzoek. De video's kunnen op verschillende manieren toegepast worden in het bestaande lesmateriaal. Ze kunnen de leidraad vormen voor de eerste drie lessen. De video's kunnen dan bijvoorbeeld klassikaal bekeken en besproken worden om de studenten hierna in de klas te laten oefenen met de informatie uit de video's. Na deze oefeningen, kunnen ze zelfstandig aan de slag door het toe te passen in hun eigen onderzoek. Deze methode wordt geadviseerd, blijkt uit de docent evaluatie (zie hieronder) De video's kunnen ook gebruikt worden als toevoeging op het bestaande lesmateriaal door bijvoorbeeld studenten de video's tijdens het werken aan hun eigen onderzoek zelfstandig te laten bekijken. De video's kunnen dan achter elkaar bekeken worden, maar omdat de video's waarschijnlijk veel nieuwe informatie bevatten, wordt geadviseerd om dit te vermijden.

Het doel

Het doel van de video's is om de studenten in de kort uitleg te geven over onderzoek doen en welke stappen er in een onderzoeksproces worden genomen.

Inhoud van de video's

1. Wat is onderzoek? (03:18)

De eerste video is een introductie waarin wordt uitgelegd wat onderzoek doen inhoudt en waarom je onderzoek kunt doen. Het wordt uitgelegd aan de hand van de onderzoekscyclus. Deze wordt geïntroduceerd en de eerste twee stappen worden toegelicht. De eerste stap uit de onderzoekscyclus is een onderwerp kiezen. De tweede stap is een onderzoeksvraag opstellen. Bij deze tweede stap wordt ook ingegaan op informatie over je onderwerp zoeken, hoofd- en deelvragen bedenken en hypothesen opstellen.

2. Hoe doe je onderzoek? (03:00)

De tweede video is een vervolg op de eerste video. Het behandelt de derde stap in de onderzoekscyclus: design van het onderzoek & dataverzameling. Er wordt uitgelegd wat data is, welke vormen er zijn, en welke methoden er zijn om deze data te verzamelen (bijv. vragenlijst, interview). De vierde stap in de onderzoekscyclus is data-analyse. Er wordt uitgelegd hoe met de data de hoofd- en deelvragen beantwoord kunnen worden. Hierna wordt in de vijfde stap uitgelegd, dit is conclusies trekken. De laatste stap in de onderzoekscyclus is anderen informeren over het onderzoek.

3. Wat is belangrijk bij het doen van onderzoek? (02:22)

In de derde video wordt ingegaan op drie belangrijke elementen in het doen van onderzoek: een kritische houding hebben, ethisch handelen en vertrouwelijk omgaan met data. Er wordt uitgelegd dat de student kritisch moet zijn over het eigen werk en het werk van anderen. Bij het element ethisch handelen wordt ingegaan op fraude, plagiaat, citeren en parafraseren. Tot slot wordt uitgelegd dat deelname aan onderzoek altijd vrijwillig moet zijn en dat er vertrouwelijk moet worden omgegaan met persoonlijke informatie van de onderzochten.

Evaluatie docent en studenten

De video's zijn voor het eerst gebruikt (vanaf 14-02-2022) tijdens de lessen van het keuzevak 'Voorbereiden op het HBO' onder 12 studenten van de opleiding Maatschappelijke Zorg en Social Werk van het Welzijn college ROC Midden Nederland. Zowel aan de docent als aan de studenten is gevraagd om de video's en de toepassing ervan in de lessen te evalueren. Vanwege de positieve geluiden van beide partijen, blijven de video's ingezet worden tijdens dit vak in ieder geval het volgende studiejaar en mogelijk ook daarna.

Evaluatie docent

De docent gaf aan dat de video's een handige leidraad vormden voor de eerste drie lessen van het vak. Aan het begin van iedere les werd één video klassikaal bekeken. Volgens de docent maakten de video's voor de studenten de inhoud van de les duidelijk en concreet. De video's boden ook structuur door de lesinhoud visueel te maken. Stapsgewijs werd er vervolgens worden geoefend met de thema's uit de video. De eerste video draait bijvoorbeeld om het opstellen van hoofd- en deelvragen. Na het zien van deze video liet de docent de studenten oefenen met het opstellen van deze vragen. De hoofd- en deelvragen hoefde nog niet toe te passen op het onderzoek dat de studenten doen. Hetzelfde deed de docent ook met het thema refereren, het zoeken naar (vak)literatuur, en data verzamelen. Studenten oefenden in de les met deze thema's om dit vervolgens zelfstandig in de opdrachten toe te passen.

De docent benadrukt dat de video's als leidraad of 'kapstok' werden gebruikt tijdens de eerste lessen. De onderdelen uit de video's die klassikaal werden behandeld, koos de docent zelf (in dit geval opstellen van hoofd- en deelvragen, refereren, (vak)literatuur zoeken en data verzamelen). De docent gaf aan dat de video's voldoende ruimte bieden om zelf te kiezen waar meer verdieping nodig is.

Evaluatie studenten

Naast de docent waren de studenten ook positief over de video's. Op de vraag of de video's helpen tijdens het maken van de opdrachten, antwoordden alle studenten met 'ja'. Hun toelichten was:

"Ik krijg duidelijke informatie uit het filmpje en weet wat ik moet doen."
"Er wordt tijdens de video's kort verteld hoe je een verslag moet schrijven. "
"Ze zijn duidelijk."
"Je krijgt duidelijk uitleg over de verschillende onderwerpen. Daarbij geven ze goede voorbeelden."
"Ze leggen het kort en krachtig uit waardoor het duidelijk is wat er van ons wordt verwacht."
"Er wordt duidelijk uitgelegd wat of dat je moet doen en dat vind ik fijn."
"Beeld maakt meer duidelijk dan woorden."
"Het wordt duidelijk en overzichtelijk uitgelegd."

"Zo krijg je een duidelijk overzicht van wat er belangrijk is en kan jij jezelf of je groepje erop letten, zodat je daarna een goed eindproduct kan maken met zijn allen."

"Zo is het duidelijk hoe ik mijn opdrachten het beste kan maken."

"Ik krijg meer duidelijkheid over de inhoud en betekenis van de opdracht."

Eenzelfde vraag over duidelijkheid werd ook gesteld aan de hand van een graatmeter van 1 'heel onduidelijk' tot 10 'heel duidelijk', waarop de studenten gemiddeld een 8,7 scoorden. Hun toelichting op dit cijfer was:

"Heb nieuwe dingen geleerd en weet hoe ik het moet toepassen."

"Ik vind het duidelijk omdat ik door de filmpjes begrijp waar het onderzoek aan moet voldoen en hoe je een onderzoeksvraag opstelt."

"Het is kort maar ik snap wel wat alles betekent nu."

"De filmpjes zijn duidelijk gemaakt en de uitleg is helder. Daarnaast geven ze goede en duidelijke voorbeelden, zodat je hier een beter beeld van krijgt en hoe je dit kan toepassen tijdens het onderzoek."

"Het is niet zo veel informatie dat je het gaat vergeten gewoon precies genoeg."

"Het was gewoon heel duidelijk voor mij."

"Duidelijke plaatjes en fijne stem om naar te luisteren."

"Omdat ik het erg duidelijke filmpjes vindt waarin goed wordt uitgelegd hoe een onderzoek gedaan moet worden en wat erbij komt kijken."

"Het is kort en duidelijk, waardoor het filmpje niet al te lang duurt en je dus de juiste informatie krijgt."

"Het wordt uitgebreid verteld met voorbeelden."

"Ze leggen de betekenissen uit van woorden."

Volgens alle studenten sluiten de video's goed uit op het onderzoek dat zij zelf moeten doen. Hierover lichtten zij toe:

"Weet nu hoe ik het moet formuleren."

"We moeten dezelfde stappen volgen als in de filmpjes. Dus hierdoor weten wij wat de stappen zijn en hoe je dit moet uitvoeren."

"Precies waar we mee bezig zijn wordt per video uit gelegd."

"Ik moet verslagen maken van wat ik aan het doen ben."

"Het geeft ons inzicht over hoe een onderzoek er uit ziet."

"Wij moeten een onderzoek doen met het soort vragen die jullie hebben besproken dus wij hebben er zeker wat aan."

"Wij als groepje hebben een enquête gemaakt en hierin zijn ook persoonlijke gegevens toegevoegd."

"Nu weet ik hoe ik moet citeren."

"Ik kan het goed gebruiken als voorbeeld."

Op twee studenten na, gaven de studenten aan niks te missen in de video's. Als toelichting zeiden de twee studenten die wel wat misten vooral ideeën voor onderzoeken en een concreet voorbeeld te missen.

Alle studenten raden andere studenten de video's aan als zij ook onderzoek moeten doen. Hun toelichting was:

"Je leert precies wat je nodig hebt."
"Het geeft duidelijkheid."
"Het zijn hele duidelijke filmpjes met goede uitleg."
"Goed duidelijk."
"Er wordt in het kort uitgelegd wat je moet doen."
"Gewoon goeie."
"Het is erg duidelijk uitgelegd en overzichtelijk laten zien."
"Het is duidelijk en je krijgt de juiste informatie in een kort filmpje."
"Het brengt toch wat duidelijkheid aan."
"Het geeft je een duidelijk beeld, je weet wat je moet doen na het zien van het filmpje."